

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2023

Marking Scheme

Modern Greek

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Να απαντήσετε και στις 3 ομάδες ερωτήσεων. Οι απαντήσεις να δοθούν στα νέα Ελληνικά.

ΟΜΑΔΑ 1^η

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

[30 / 100]

1. Εξηγήστε με δικά σας λόγια τη σημασία των παρακάτω φράσεων που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα στο δοσμένο κείμενο:

• Πάλεψε	αγωνίστηκε /αντιμετώπισε
• Έρημη	άδεια
• Προπηλακίζεται	χλευάζεται/ την κοροϊδεύουν
• Οι κόποι	οι προσπάθειες
• Να μην πληγώσει	να μην στεναχωρέσει

2. Να αναφέρετε τα αρνητικά σχόλια που άκουσε η Αντιγόνη στην προσπάθεια της να ακολουθήσει το αθλητικό της όνειρο.

Την κατηγορούσαν ότι είναι μεγάλη σε ηλικία 38 χρονών, ότι δεν είχε αθλητική παιδεία, ότι ξενυχτούσε και δούλευε σε ταβέρνα.

3. Ποιες αντικειμενικές δυσκολίες έπρεπε να ξεπεράσουν η Αντιγόνη και ο Γιάννης Αντετοκούνμπο;

Οι αθλητές αυτοί είχαν να ξεπεράσουν εμπόδια όπως: την ηλικία, την έλλειψη αθλητικής παιδείας, τη μη συστηματική προπόνηση της, το χρώμα του δέρματος του, τη φτώχεια του, την ευρεία αποδοχή τους από την κοινωνία στην αρχή.

4. Σύμφωνα με το κείμενο που διαβάσατε ποιο είναι το νόημα που θέλει ο συγγραφέας, κατά τη γνώμη σας, να μεταφέρει;

Το βασικό μήνυμα που θέλει ο συγγραφέας να μεταφέρει γίνεται φανερό από την αρχή, από τον τίτλο, όπου αναφέρεται σε 2 αθλητές που δεν είχαν ένα εύκολο και προδιαγεγραμμένο αθλητικό δρόμο, αλλά ανέδειξαν το ταλέντο τους και διακρίθηκαν με πολύ αγώνα και πείσμα.

5. Βασισμένοι στο κείμενο που διαβάσατε αλλά και στις δικές σας εμπειρίες τι επίδραση έχει η νίκη αυτών των αθλητών στη ζωή ενός νέου ανθρώπου;

Είναι οι νέοι άνθρωποι κυρίως αυτοί που έχουν ανάγκη από πρότυπα, από ανθρώπους που θα θαυμάζουνε γιατί πέτυχαν τους στόχους τους. Είναι οι νέοι άνθρωποι που όταν ξεκινάνε με όνειρα τη ζωή τους, αλλά βλέπουν πολλά εμπόδια στο δρόμο τους, τότε αυτοί οι αθλητές τους με το δικό τους θρίαμβο, τους διδάσκουν ότι όταν οι νέοι έχουν αφοσίωση, αυτοπειθαρχία και είναι συγκεντρωμένοι στο στόχο τους, μπορούν να πετύχουν.

6. Γιατί οι αθλητές σε παγκόσμιο επίπεδο εμπνέουν τόσο πολύ τους ανθρώπους;

Γιατί τα αποτελέσματα τους τα βλέπουμε όλοι, μας ενώνουν οι πανηγυρισμοί τους, χαιρόμαστε σαν να είναι δικά μας τα αποτελέσματα τους, και όταν μάθουμε για τη ζωή τους, εμπνεόμαστε από τους αγώνες και τις προσπάθειες τους, την αφοσίωση και τις θυσίες που κάνουν για πολύ μεγάλη χρονική περίοδο, την πειθαρχία τους στον εαυτό τους και τους προπονητές τους.

ΟΜΑΔΑ 2^η

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

[30 / 100]

Σε ένα κείμενο 100-150 περίπου λέξεων και κάνοντας τις σχετικές αναφορές στο κείμενο που διαβάσατε, να συζητήσετε με ποιο τρόπο ο Γιάννης Αντετοκούμπο και η Αντιγόνη Ντρισμπιώτη μοιάζουν με τον Οδυσσέα και την Καλλιπάτειρα.

Όπως γνωρίζουμε από την Οδύσσεια του Ομήρου, ο πολυμήχανος και πανέξυπνος Οδυσσέας οδήγησε τους Έλληνες στην κατάκτηση της Τροίας και τη νίκη των Ελλήνων και στη συνέχεια αν και περιπλανήθηκε και πέρασε βάσανα πολλά για 10 χρόνια μέχρι να γυρίσει πίσω στην πατρίδα του την Ιθάκη, έτσι και ο Γιάννης Αντετοκούμπο για πολλά χρόνια ξεπερνούσε τα προβλήματα που έβρισκε μπροστά του και αξιοποιώντας το ταλέντο του σε συνδυασμό με τις προπονήσεις του έγινε ο μεγάλος αθλητής του basketball. Η Αντιγόνη Ντρισμπιώτη από την άλλη πλευρά δεν πτοήθηκε από όλα όσα της έλεγαν, και όπως η Καλλιπάτειρα έμεινε σταθερή στο στόχο της.

ΟΜΑΔΑ 3^η

ΕΚΘΕΣΗ ΔΟΚΙΜΙΟ

[40 / 100]

Να επιλέξετε ένα από τα δύο θέματα και να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο 300 περίπου λέξεων.

1^ο θέμα:

Η σημασία των Ολυμπιακών αγώνων στις σύγχρονες κοινωνίες.

Οι ολυμπιακοί αγώνες έχει αποδειχθεί ο μακροβιότερος και πλέον αποδεκτός παγκόσμιος θεσμός και αυτό αποδεικνύει από μόνο του, τη σημασία των Ολυμπιακών αγώνων στις σύγχρονες κοινωνίες. Εξακολουθεί να αποτελεί τη μεγαλύτερη γιορτή των εθνών και το αντάμωμα των συναθλητών και το χώρο που επιβραβεύει τις προσπάθειες των αθλητών. Σε βαθύτερο επίπεδο οι φιλοσοφικές αρχές και τα ιδεώδη των Ολυμπιακών αγώνων θεωρούνται ακόμη, από την εποχή της αναβίωσης των Αγώνων μέχρι και σήμερα, ένα μέσο μετάδοσης ηθικών αξιών και αρετών στον άνθρωπο. Την εποχή μας που όλα δείχνουν να

γίνονται γρήγορα με στόχο το εύκολο κέρδος, τη γρήγορη αναγνωρισιμότητα, έρχονται οι Ολυμπιακοί αγώνες να ενώσουν μέσω των αθλητών τους λαούς, τα διαφορετικά πολιτικά, πολιτιστικά και θρησκευτικά συστήματα. Ο Ολυμπισμός, είναι η φιλοσοφία η οποία μέσω της εκπαίδευσης, αποσκοπεί στην καλλιέργεια υγιών ηθικών αξιών, συμβάλλοντας στη διαδικασία ηθικής διαπαιδαγώγησης του σύγχρονου ανθρώπου. Οι αρχές των Ολυμπιακών αγώνων αποτελούν πολύτιμη πηγή αξιών και ιδανικών που αναδεικνύουν την ανθρωπιστική και πολιτιστική αξία του αθλητισμού.

2^ο θέμα:

Η φιλία είναι μια ψυχή που κατοικεί σε δύο σώματα. (Αριστοτέλης)

Οι φίλοι είναι ουσιαστικά η οικογένεια που επιλέγουμε. Οι φίλοι αποτελούν το περιβάλλον που εμείς οι ίδιοι επιλέγουμε να ζούμε και να περνάμε την καθημερινότητά μας.

Με τους φίλους μας περνάμε τις πιο χαρούμενες και τις πιο λυπημένες στιγμές της ζωής μας. Οι καλοί φίλοι είναι εκείνοι που βρίσκονται πάντα εκεί για να μοιραστούν και τη χαρά μας αλλά και τη λύπη μας. Το μοίρασμα πολλαπλασιάζει τα καλά και απαλύνει, κάπως, τον πόνο στα άσχημα.

Επιλέγουμε να βρισκόμαστε δίπλα σε ανθρώπους με τους οποίους μοιάζουμε. Είτε αυτό σημαίνει ότι μοιάζουμε στις ιδέες, στις αξίες, στις απόψεις, είτε μοιάζουμε στα χόμπι, στη διασκέδαση, στο στυλ και σε πολλά άλλα πράγματα. Για να διατηρηθεί μία φιλία, πρέπει να υπάρχουν κοινά ενδιαφέροντα και αγάπη προς το καλό. Επίσης, να υπάρχει σεβασμός, μεταξύ όλων και χρόνος να εκφραστούν όλοι.

Οι φίλοι μας αποτελούν κατά κάποιον τρόπο, τον καθρέφτη μας. Μέσα από τους φίλους μας, αντικατοπτρίζεται ο εαυτός μας.

Ο όρος της φιλίας, προέρχεται από μία αλληλένδετη σχέση ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα άτομα, και χαρακτηρίζεται από την αμοιβαία αφοσίωση και κατανόηση. Ίσως και να είναι, μία από τις ωραιότερες εκδηλώσεις της κοινωνικότητας του ανθρώπου.

Μέσα από την φιλία, κοινωνικοποιούνται τα παιδιά και αναπτύσσονται οι υγιείς σχέσεις στους ενήλικες. Δεν είναι τυχαίο, που οι σημαντικές φιλίες της ζωής μας έχουν αναπτυχθεί κατά την περίοδο της εφηβείας, όπου το άτομο κτίζει την προσωπικότητα του και αναπτύσσει τη σωματική και ψυχική του υγεία.

Αδιαμφισβήτητα, η αξία της φιλίας είναι τεράστια, και με λύπη διαπιστώνουμε ότι στα χρόνια που ζούμε, δυστυχώς δεν έμεινε ανεπηρέαστη.

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από τον ανταγωνισμό, την καχυποψία, την υποκρισία, την ιδιοτέλεια και τον φόβο. Όλα αυτά, εμποδίζουν την ανάπτυξη αληθινών φιλικών σχέσεων. Βέβαια, καταληκτικό ρόλο παίζει και ο τρόπος επικοινωνίας. Το διαδίκτυο, ευθύνεται για την δημιουργία ατόμων λιγότερο επικοινωνιακά, κλεισμένα στον εαυτό τους και απομονωμένα.

